

Publikace Binsfeldovy kroniky

PhDr. Jan Kalivoda (Univerzita Karlova) a Mgr. Barbora Klipcová (RMaG v Jičíně) předkládají veřejnosti text latinsky psané kroniky se zrcadlovým českým překladem a vysvětlujícím poznámkovým aparátem. Kniha je určena jak odborníkům, tak i zájemcům z řad široké laické veřejnosti.

Když v roce 1626 „vpadli Švédové na lodích jako piráti do Pruska a do sousedního Kašubska a působili všude spoušť“, prchal mladý kartuzián Kašpar z Binsfeldu z gdaňského kláštera do bezpečnějšího vnitrozemí. Jeho více než rok trvajícím „útek před mečem nepřátel“ jej přivedl až na Jičínsko, mezi mnichy nově zakládaného kartuziánského kláštera ve Valdicích.

Několik příštích let, které měl Binsfeld v této proslulé kartouze, budované samotným frýdlantským vévodou Albrechtem z Valdštejna, strávil, naplnil psaním díla, jež se stalo historicky první kronikou Valdické kartouzy. Binsfeldův výjimečný text, psaný z pozice příslušníka jednoho z nejpřísnějších církevních řádů, zároveň však vnímavého pozorovatele okolních světských událostí, popisuje nejstarší dějiny valdického kláštera, i jeho předchůdce – kláštera v moravské Štípkě, na pozadí pohnutých událostí třicetileté války. Odhaluje každodenní život mnichů v krátkých dobách míru i v dobrodružných okamžicích jejich útěku před vpády cizích vojsk, přibližuje válečné útrapy jičínských obyvatel, ale nejednou čtenáře přivádí i do bezprostřední blízkosti obávaného vévody Albrechta z Valdštejna.

„Binsfeldova kronika je základním a při ztrátě většiny dobových písemností navíc nejdůležitějším pramenem k poznání nejstarších dějin kartuziánských klášterů ve Štípkě a ve Valdicích. Je také jedinečným obrazem Jičínska v době, kdy jako centrum frýdlantského vévodství prožívalo období svého největšího rozmachu a slávy“, dodává historička Barbora Klipcová.

Knihu vydalo Regionální muzeum a galerie v Jičíně na závěr roku 2012, publikace je realizována s laskavým finančním příspěvkem Obce Valdice v rámci grantového výzkumného záměru Architektura, urbanismus a krajinotvorba frýdlantského panství Albrechta z Valdštejna (GA ČR 404/09/2112, www.vevodstvi.cz).

Kniha je v prodeji za 200,- Kč v muzejním obchodě RMaG.

Jan Kalivoda – Barbora Klipcová, *Casparus Binsfeldius: Chronologia Mariae Castris. Kašpar z Binsfeldu: Dějiny Hradu Mariína. Binsfeldova kronika kartuziánských klášterů ve Štípkě a ve Valdicích (1614–1647)*, Jičín 2012.

Ukázka z kroniky:

...9. srpna nepřátelská jízda vyplenila Jičín, řadu obyvatel těžce zranila a několik jich i zemřelo. Město bylo vypleněno a v okolní krajině loupili nepřátelé koně, krávy a ovce. Ve vesnicích kolem kartouzy se nikdo zůstat neodvážil a kartouza byla zcela opuštěna. Ale více škody než nepřátelé, nadělali v kartouze rolníci, kteří v ní ukradli obilí a nářadí a pobrali náčiní i v sousední vesnici. Matka Michala Bifelda, která kartouzu hlídala, byla ztýrána a mnozí jiní také. A tak byla kartouza zcela opuštěna, co nevzali vojáci, odnesli rolníci. [...] Nepřátelské vojsko dál zůstávalo v Jičíně i v okolních hradech. Ta zpráva vzala naději na rychlý návrat do kartouzy, a tak nazítrí odcestoval bratr Kašpar i s poslem Michalem do

Brna. Poblíž městečka Mýta číhali v lesích u cesty tři čeledíni jako lupiči a požadovali peníze. Aby nám neublížili sekerou a ručnicí, dali jsme jim pět zlatých, a sebrali i klobouk, který mi upadl...

**Tisková zpráva RMaG 3/2013 „Publikace Binsfeldovy kroniky“ je připravena z textů
Mgr. Barbory Klipcové.**

Bližší informace:

Mgr. Barbora Klipcová: barbora.klipcova@email.cz - spoluautorka, historička

MgA. Alena Anna Kyselo: kyselo@muzeumhry.cz, 731 554 721, 493 532 204 – mluvčí RMaG